

KMETSKI LIST

Številka 1

Ljubljana, dne 3. januarja 1940

Leto XXII

Naš izvoz – čigav je delež?

Novo leto pričenjamo v razmerah, ki po svoji usodni resnobnosti silijo človeka vsestransko k previdnosti in stvarnosti. Širom Evrope divja vojna, ki v zlih posledicah tare vojskujoče in tudi nevtralce. Vzoredno z njo je skoraj po vsem svetu raztegnjena gospodarska vojna, ki je še vse hujša mimo prve. Njenih posledic ne čuti samo posamezna država ali skupine držav, ampak ves svet.

Prav zaradi takega izrednega položaja bi bilo

v usenarodnem interesu

tako ravnanje z domačimi gospodarskimi dobrinami, da bi od njih imel kar največ koristi ves narod, v prvi vrsti pa tisti sloji, ki jih s svojim vestnim in težkim delom ustvarjajo. Zlasti bi moralo to načelo biti merodajno v izmenjavi teh naših dobrin s sosedi in sploh z drugimi državami, torej v našem trgovinskem prometu s tujino.

Naša izvozna trgovina

po načinu svojega ustroja na žalost ne odgovarja tem, sicer tako naravnim in nespornim zahtevam. Vidimo sicer prizadevanja, vendar se zdi kakor v pravljici o jari kači. Naj je kaka zamisel še tako lepa in dobra, se izmaliči v trenutku, ko bi morala v stvarnost prenešana koristiti splošnosti, vsemu narodnemu občestvu.

Doslej je izvoz vodil Prizad, odslej pa bo prevzela te posle posebna direkcija, ki bo hkratu odločala o deviznih zadevah, plačilnih možnostih in sklenitvi trgovinskih pogodb. Nova direkcija se nam zdi po dosedanjih poročilih vsaj v toliko pomankljiva, ker bo njen odbor sestavljen tako, da v njem ne bo dovolj zastopano kmetijsko ministrstvo, čeprav se bosta obe izvozni centrali nove direkcije pečali izključno s prodajo kmetijskih pridelkov. Namesto sedanjega Prizada bo posebna centrala vodila izvoz žita, moke, sadja, oljnatih semen in plodov ter opija. Druga centrala bo prevzela posle sedanjega Zavoda za izvoz živine.

Direkcija se bo vzdrževala iz sredstev državnega proračuna, torej iz javnih sredstev, ki jih prispévamo vsi državljani, zato pa tudi menimo, da imamo pravico spregovoriti o tem, zlasti za kmetijske sloje veličnem vprašanju.

V Sloveniji nas zlasti zanima izvoz živine. Medtem ko ureditev žitnih cen in izvoza zanima le nekateré pokrajine v državi, je živinoreja razširjena po vsem njenem ozemlju, za slovenskega kmeta pa poleg gozdov pomeni poglavitni vir dohodkov.

Pred izbruhom gospodarske krize je bil domala ves izvoz živine v rokah trgov-

cev. Prav malo zadrug in njih zvez je skušalo kmetu pomagati do boljših cen, vendar se je to delo vršilo brez strnjene organizacije in je bil uspeh zato precej pičel.

Po nastopu gospodarske krize je skušala država urediti ta izvoz. Iz teh prizadevanj je polagoma nastal pri trgovinskem ministrstvu Zavod za izvoz živine.

Skraja je Zavod samo razdeljeval kontingente in pobiral zato od izvoznikov določene takse, prodaja na inozemskih tržiščih samih pa je bila svobodna. Toda že leta 1937. je Zavod pri izvozu v Nemčijo nastopil kot kupec in prodajalec hkratu. Pogodil se je z odgovarjajočo nemško nakupno ustanovo glede cene in dobavnih pogojev ter predpisal izvoznikom iste dobavne pogoje, ne pa tudi istih odkupnih cen. Pozneje, po priključitvi Avstrije, je bil ta način izvoza naše živine razširjen tudi na dunajski trg. Ker je Zavod s tem veliko zaslužil, je uveljavil isti način izvozne trgovine tudi pri izvozu naše živine v Švico, Italijo in Palestino.

Skraja je Zavod še objavljal, po kakšnih cenah prodaja inozemskim kupcem, pozneje je celo to prenehalo in naši izvozniki sploh niso mogli več kontrolirati Zavoda in njegovega kupčevanja.

Zavod in zadruga

Zavod za izvoz živine je na ta način prikrival svoje bogate in velike zaslužke. Pri tem donosnem poslu so mu bile zlasti v napotje zadruga. Zato jim je skušal poslovanje kar najbolj onemogočiti in je dal prednost trgovcem in posameznim bogatašem. Ti so kupovali od kmeta mršavo živino in jo pitali v svojih hlevih. Seveda: 5500 zadrug s 650.000 člani je neprijetno nadzorstvo, lahko pa je zadovoljiti kakih 250 trgovcev in peščico pitalcev živine! Saj je celo med temi trgovci komaj kakih 20 takih, ki so res izvozniki, vsi drugi pa so le mešetarji in posredniki veletrgovcev! Kakor hifro vemo to, razumemo, čemu Zavod za izvoz živine ni bil zadrugam naklonjen in so morale le-te tako rekoč zaplečevati, medtem ko se je Zavod z malim številom trgovcev dobro mastil. Superkontingente (izvozne presežke) so dobivali v glavnem le trgovci, medtem ko so zadruga lahko izvozile le 40% celotnega izvoznega deleža. Ako pa upoštevamo trgovcem dodeljene izvozne presežke, so bile zadruga deležne komaj 30% izvozne količine!

Poleg raznih drugih zaprek in težav, ki jih je Zavod povzročal zadrugam pri izvozu živine, jim je oviral delo tudi s spretno zasnovano politiko cen na ta način, da je pospeševal izvoz dobro pitane živine od veleposestnikov in pitalcev. Pri

odkupni ceni je za slabšo živino nesorazmerno veliko več odtegnil kakor za dobro pitano. Na tak način je Zavod pri vsakem vagonu živine zaslužil 2500.— do 11.500.— dinarjev.

Nezakonit davek

Ves ta velikanski zaslužek je plačal kot nekak posebni davek — ali kakor že hočemo to imenovati — naš kmet! Po vseh veljavnih zakonih pa niti država niti nobena njena ustanova ne sme nalagati davkoplačevalcem nobenih novih davkov ali dajatev, ki jih ne predvideva zakon. Krivce je po zakonu za tako početje treba klicati na odgovor.

Doslej tega še ni bilo slišati, kljub temu, da je Zavod ogromno zaslužil v imenu teh samolastno in brez zakonite podlage pobiranih davkov, ki smo jih v živem nasprotju z vsemi veljavnimi zakoni morali plačati kmetje. Zato pričakujemo, da bo nova direkcija popravila grehe iz preteklosti in skušala uravnati poslovanje tako, da bo uspehov deležen tudi tisti, ki dela, ne pa samo posrednik, ki o tehtnosti in težkoči kmetijskega dela nima niti najmanjšega pojma, kaj pa šele, da bi kdaj sam na sebi občutil, kaj se pravi garati!

Trgovinski minister Andres je v Zagrebu izjavil, da Zavod od dosedanjega izvoza razpolaga s 130 milijoni, kmetijskemu ministrstvu pa je stavil na razpolago 20 milijonov za pospeševanje živinoreje. Trdi se tudi, da je bilo pri izvozu živine izvoznikom izplačanega na račun premlj 200 milijonov dinarjev. Ako pa tudi seštejemo vse te velike zneske — tako se govori — ne dobimo še resnične vsote, ki so jo po trditvah poznavalcev zaslužili pri izvozu živine. Take trditve so dokaj neprijetne za vse. Zato bi bilo v redu in prav, ako bi odgovorni krogi vsaj pojasnili živinorejcem, kako bo prav za prav porabljen denar, ki je dejansko prislužen z delom in trudom naših živinorejcev in bi torej pripadal njim.

Novo izkoriščanje?

Po vsem, kar slišimo, se pripravlja baje novo izkoriščanje. Kakor govore po Beogradu, bodo po novi izvozni uredbi imeli pravico do izvoza posamezni živinorejci, ako imajo za 1 vagon (1) živine! (Marsikje je nima — primerne za izvoz — niti cela občina za 1 vagon!) Isto pravico dobe tudi zadruga. Trgovci in pitalci bodo seveda še nadalje kupovali mršavo in le napol pitano živino po kmetih, jo potem opifali in nato drago prodajali.

Po dosedanjem načrtu bo namiteč Zavod z vsemi omenjenimi sklenil pogodbe, po katerih bodo zavezani, da prijavijo ži-

vino in jo markirajo, kakor hitro jo začno pitati. Pitati jo morajo tako, da dosežejo po navodilih Zavoda v določenem času zahtevano kakovost. Zavod naj bi pitanje nadziral. Ko bi bila živina zrela za izvoz, bi jo prevzemal in plačeval po vnaprej določeni minimalni ceni, ako boljša ne bi bila dosegljiva.

Ta načrt je sicer za oko lep, v resnici pa pomeni hud udarec za kmeta. Zaradi omenjenih predpisov bi bil naš živinorejec popolnoma izključen od izvoza.

Zakaj? V naših razmerah je malo verjetno, da bi kmetijski živinorejec kdaj dosegel v polni meri vse predpisane pogoje. Zato mu bodo na koncu živino odklonili ali pa plačali pod minimalno ceno. Že doslej je Zavod sklepal z inozemskimi kupci pogodbe, po katerih bi morali n. pr. voli pri klanju doseči 64% izkoriščenja. Mi pa vemo, da je pri nas po našem načinu in možnosti pitanja dosegljivih pri pitani govedih le 52—56% izkoriščenja. Saj večina naših

kmetov nima toliko denarja, da bi si nakupila potrebno krepko hrano za smotrno pitanje, dostikrat pa je živina tudi od dela tako izčrpana, da je ni mogoče do kraja opitati.

Res pravo pitanje lahko do kraja izvedejo samo veleposestniki in pa pitalci, ki imajo dovolj sredstev za to, da živino, ki se primerno ne redi, izločijo in nadomeste z drugo. Tako se bodo s tem načrtom lahko okoristili samo kapitalno močni. Ti bodo lahko izvažali. Kmet pa bo moral njim prodajati napol pitano in mršavo živino po cenah, ki mu jo bodo sami določali.

Dvakrat žalostno pa bi bilo, ako bi tako trgovino še dalje kot njegova naslednica vodila nova izvozna centrala z onimi 130 milijoni dinarjev, ki jih je dosedanj Zavod za izvoz živine — milo rečeno — odtrgal živinorejcem od izkupička za izvoženo živino.

Pravi proizvoznik živine je in ostane samo kmet.

Sprememba davčnega zakona

Na božično soboto je bila objavljena v »Službenih novinah« uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih. Najvažnejše točke teh sprememb smo že objavili v novoletni številki našega lista. Danes prinašamo iz te uredbe podrobnejše one določbe davčnih sprememb, ki zadevajo v prvi vrsti kmetijske ljudi. Poleg nekaterih olajšav prinašajo davčne spremembe tudi povišanje vseh neposrednih davkov, to je zemljarine, zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega ter službenega davka.

Zemljarina

Davka na dohodek od zemljišč se oprashačo po novi uredbi zemljišča onih kmetov, ki se jim odmerja izključno le zemljarina, ako vsota katastrskega čistega donosa celotnega zemljišča, samolast, ali solastnega, na področju ene davčne uprave ne presega 1000 din. Vsi člani enega skupnega gospodinjstva, ki imajo zemljišča, se smatrajo kot en davčni zavezanec. Davčne oprostitve torej niso deležni tisti mali kmetje, ki plačujejo poleg zemljarine še katerikoli drugi davek kakor n. pr. zgradarino, pridobnino ali rentnino.

Na zemljišča tistih kmetov, katerih katastrski čisti donos znaša manj nego 1000 din in so oproščeni zemljarine, se smejo odmerjati občinske doklade, toda ne v večjem znesku, kakor je znašal predpis te doklade za leto 1939. Mali kmet bo torej oproščen vseh drugih doklad, plačati bo moral pa občinske doklade.

Povišan davek na večja posestva

Za večja kmetijska posestva, katera morajo plačevati poleg osnovne zemljarine še dopolnilni zemljiški davek, so pa povečane stopnje. Pri skupnem katastrskem čistemu dohodku 20 do 30.000 se dopolnilni davek poviša od 6.5% na 7%, pri dohodku 30 do 50 tisoč din se poviša od 7 na 8%, pri dohodku 50 do 70 tisoč od 7.5 na 9%, pri dohodku 70 do 100 tisoč se poviša od 7.5 na 10%, pri dohodku do 150 tisoč din, se poviša dopolnilni davek na 12%, do 250 tisoč din na 14% in preko 250 tisoč din na 16 odstot.

Zgradarina

Z novo uredbo se oprashačo obrtniške zgradbe zgradarinskega davka slično kakor industrijske zgradbe.

Po dosedanjih predpisih so bile oproščene zgradarine vse zgradbe, ki služijo izključno kmetovalcem po vaseh in kmetijskih občinah ter

izven okoliša mest, trgov in krajev, proglašanih za javna zdravilišča.

Sedaj je ta določba spremenjena toliko, da velja oprostitev od zgradarine zunaj okolišev mest, trgov in turističnih krajev, ki imajo zdraviliški značaj.

Povišan je tudi dopolnilni davek na zgradarino. Dopolnilni davek znaša odslej do 10.000 din čistega dohodka 2%, od 10 do 20 tisoč din 3%, do 30 tisoč din 4, do 40 tisoč din 5%, do 50 tisoč din 6%, do 60 tisoč din 7% itd.

Za zgradbe na kmetih zunaj okoliša mest, trgov, kopališč, klimatskih in turističnih krajev, ki se ne oddajajo v najem in služijo samo za prebivanje kmetov in malih obrtnikov, se odmerja zgradarina pavšalno po številu stanovanjskih prostorov.

Pridobnina

Določbe za pridobnino so z novo uredbo zelo poostrene. Davčna stopnja za vse one davčne obvezance, ki morajo plačevati pridobnino, je povečana. Povišan je tudi dopolnilni davek pridobnine.

Za male obrtnike je uvedena pavšalna pridobnina po sledeči lestvici:

v krajih:	ZA OBRTRNIKA		
	brez tuje del. moči	z enim pomočn.	z dvema pomočn.
do 5000 preb.	80	150	240
preko 5000 do 10.000 preb.	120	210	320
preko 10.000 do 20.000 preb.	200	330	480
preko 20.000 prebiv. 1. kat.	220	370	540
2. kat.	260	420	600
3. kat.	300	470	660
4. kat.	340	520	720
v Beogradu, Zagrebu in Ljublj. 1. kat.	300	450	640
2. kat.	350	550	720
3. kat.	450	650	960

Mali obrtniki, ki se po sprednjih določbah obdavčijo s pavšalnimi zneski pridobnine, morajo vsako leto do 31. januarja prijaviti davčni upravi število pomočnikov, ki jih zaposlujejo. Ako se jim v teku leta poveča število zaposlenih pomočnikov, so dolžni to prijaviti v 15 dneh od dneva, ko je nastala sprememba. Če tega ne store se kaznujejo z globo 200 do 5000 din in vrhu tega izgube pravico na pavšalno obdavčenje za dve leti. Obrtne zbornice so dolžne na zahtevo davčnih oblastev dati podatke o številu zaposlenih pomočnikov pri malih obrtnikih v krajih s preko 20.000 prebivalcev.

Povišanje taks

V zvezi z davčno spremembo so bile povišane tudi takse.

Prenosne takse za premičnine so bile zvišane od 1 odstotka na 2 odst. in pri nepremičninah od 4 na 6 odst.

Nasledstvene in darilne pogodbe niso oproščene taks. Nasledstvene takse ne plačajo samo kmetje, ako ne presega zapuščina Din 50.000.

Najemninske pogodbe se morajo taksirati z 2 odst. vrednosti zakupa.

Od službenih pogodb se bo moralo plačati 1 odst. od pogojene plače.

Pri tožbah na upravno sodišče in državni svet se mora plačati razsodnina naprej, toda ta znesek bo stranki povrnjen, ako bo tožbo dobila.

S povišanjem davkov in taks računa finančni minister, da bo državna blagajna prejela 514 milijonov din. Gospodarski strokovnjaki pa menijo, da bodo povišani davki in takse vrgle najmanj 750 milijonov dinarjev.

Državna trošarina na vino

S prvim januarjem t. l. je stopila v veljavo uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini.

S to uredbo se ukinejo vse dosedanje banovinske trošarine na vino in žganje v kakršnikoli obliki in se uvede samo državna trošarina, ki znaša: na vino 1 din od litra, na fino vino 3 din od litra, na šampanjec 10 din od litra, na žganje 10 din od ene hektolitrske stopnje alkohola.

Kot fina vina se smatrajo vsa vina, ki imajo 16 in več odst. alkohola ali 5 in več odst. vsebine sladkorja brez ozira na ime in izvor vina. Banovinska trošarina na žganje je znašala dosedaj v Sloveniji 5 din od hektolitrske stopnje.

Trošarino na vino in žganje plača kupec, odnosno prejemnik vina ali žganja, ki ga je dolžan prijaviti najbližjemu oddelku finančne kontrole.

Kmetje vinogradniki lahko proizvajajo za domačo potrebo in trošijo vino in žganje v neomejenih količinah brez predhodne prijave in brez plačila državne trošarine. Dolžni so pa ustmeno ali pismeno prijaviti količino proizvedene vina in žganja in sicer vino do 20. novembra vsakega leta, žganje pa po končani proizvodnji. Te prijave sprejemajo organi finančne kontrole. Kmetje niso dolžni prijavljati prodajo vina ali žganja, ker morajo to storiti kupci ali prejemniki.

Popis zalog

S stanjem od 1. jan. se morajo popisati vse zaloge vina in žganja pri vseh proizvajalcih brez ozira na to, ali se bavijo s trgovino ali ne. Pri kmetih vinogradnikih, ki se ne bavijo s trgovino, se bo popis izvršil pozneje in to na podlagi ustmenih in pismenih prijav, ki jih bodo sprejemali organi finančne kontrole v krajih proizvajalcev. Na te zaloge vina in žganja se ne bo pobirala državna trošarina. Trgovci in točilci ter oni proizvajalci, ki se bavijo tudi s predelavo vina in žganja morajo plačati takoj po popisu zalog predpisano državno trošarino. Že plačana banovinska trošarina se jim prizna.

Kmet in prodaja

Proizvajalci si morajo, kadar nosijo na trg vino in žganje zaradi prodaje, preskrbeti od pristojnega občinskega oblastva spremnice, na katerih mora biti poleg imena in kraja stanovanja proizvajalca navedena količina vina in žganja, ki se nosi na trg z označbo, da je dotično vino ali žganje lastni pridelek in da državna trošarina ni plačana.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Delati in vztrajati

Dokler človek diha, upa. Tako nekako trdi star pregovor. Ob vstopu v novo leto upamo tudi mi, da nam bo bodočnost prinesla vsaj nekoliko izboljšanja. Ako pa hočemo to res doseči, se moramo tudi potruditi. Kajti večer zakon življenja je tak, da noben uspeh ne pride sam od sebe. Treba se je truditi, boriti in vztrajati.

Usoda nam je doslej ostala toliko naklonjena, da nas ni potegnila v krvavi vrtinec sedanjih dni. Zato bi bila naša prva dolžnost, da v miru čim lepše uredimo svoj dom. Treba je urediti naše domače razmere tako, da bo kar največ državljanov zadovoljnih.

Vsem ni mogoče nikdar ustreči. Na vsak način pa se morajo vodilni krogi potruditi, da pride pravičnost do veljave. Bog ne daj, da bi tako spoznanje prišlo prepozno! Naj bi nam bil tragičen vzgled severnih bratov zadostna šola, da ne bi bilo treba na lastnem telesu okusiti bridkosti.

Nočemo biti črnogledi, ampak želimo le naglasiti, da vodi do uspehov edino sloga. Samo združeno delo nas lahko reši in varno pripelje

mimo vseh nevarnosti, ki nam prete.

Kmetija, kjer vlečejo člani družine vsak na svojo stran, je zapisana propadu. Kar velja za družino kot osnovno celico organizirane družbe, to velja tudi za državo. Treba se je podrediti skupnostni misli, ako hočemo ohraniti vsak sam sebe. Samo v skupnostni zavesti je narodna in stanovska rešitev nas vseh.

Skupnostna zavest se lahko vzbudi in razvije samo tam, kjer so državljani v čim višji meri deležni svojih pravic. Kolikor več je kdo deležen pravic, toliko bolj in globlje občuti in se zaveda tudi svojih dolžnosti, toliko večja bo njegova aktivnost (dejavnost).

Kdor torej hoče Jugoslaviji dobro, si bo po svojih močeh prizadeval, da pridobi njenim državljanom kar največ pravic in jih tako pritegne v krog tiste skupnostne dejavnosti, ki nam je vsem najvišji ideal.

Slovenski kmetje se tega zavedamo, smo zvesto služili tej misli vsa leta doslej in bomo tudi v bodoče. Ali bomo našli drugod dovolj razumevanja, to bo pokazalo letošnje leto.

Na starejši učitelj in svetovalec

Z letošnjo 12 številko konča kmetijsko-strokovni, stanovski in gospodarski list »Kmetovalec« 56 letnik izhajanja.

Čeprav »Kmetovalcu« ni potrebna bučna reklama, vendar želimo opozoriti na ta list, ker je kmetu nujno potreben, če hoče napredovati. Sicer so to spoznali že mnogi kmetje sami, saj so kljub pomanjkanju gotovine, še vedno našli denar za naročnino. Kmetovalec jim je bil strokovno vsestranski svetovalec, ki ga pač niso hoteli pogrešati.

Posredoval je nove izsledke v stroki, kadar so bili praktično upotrebljivi in preizkušeni za naše prilike, sicer pa je opozarjal na načela kmetijske znanosti ter praktična dognanja in izkustva, ki ravno v kmetijstvu nikoli niso in ne bodo dovoljno naglašena in izčrpana. Koliko tega gradiva je »Kmetovalec« v toku let prinesel in s tem slovenskemu kmetu pomagal k napredku, dokazuje splošna uporaba teh nasvetov v praktičnem gospodarstvu na naših kmetijah. Dokazuje pa tudi bibliografija kmetijske strokovne literature, ki jo je pred kratkim izdala Kmetijska zbornica. V tej knjižnici, kjer je zbranih čez 10.000 razprav in knjig iz kmetijske stroke, nosi večina značko K., kar se pravi, da je dotično razpravo prinesel »Kmetovalec«.

»Kmetovalec« ni samo strokovni list, temveč tudi gospodarski in stanovski. Nikoli se ni spuščal v brezplodne polemike, dokler vprašanja niso dozorela za reševanje. Predno pa je na-

stopilo takšno stanje, vedno je list nastopil v odbrano gospodarskih in stanovskih interesov kmeta z tehtnimi razlogi in odločno zahtevo. Ta stroga nepristranost v vseh obravnavanih vprašanjih je v naši javnosti splošno priznana in temu je tudi pripisati priljubljenost glasila med kmeti.

Gornji tradiciji zvest je tudi letošnji letnik. Vodilo bi nas predaleč, ako bi našli vse objavljene tehtne razprave. Omenimo le, da je vsebina pestra ter vsestransko poučna in da so se v listu obravnavale vse panoge kmetijstva, s čimer se do sedaj noben drugi kmetijsko strokovni list ne more ponašati. Posebno opozarjamo na poljubno pisane in praktično poučne prispevke g. Goričana pod naslovom »100 nasvetov in pobud«, kakor tudi na razprave o znanstvenih in praktičnih poizkusih naših priznanih strokovnjakov. Med stanovskimi in gospodarskimi razpravami, pa bi omenili temeljite uvodnike, kakor tudi važne razprave iz združništva, zunanje in notranje trgovine.

Razni strokovni listi v državi radi prinašajo ponatise iz »Kmetovalca«, kar dokazuje, da ima slovenski kmet glasilo, ki se tudi drugod upošteva. Za to ne bi smel manjkati v nobeni slovenski kmečki hiši, posebno ker je uprava lista poskrbela, da naročnina ni visoka, saj znaša samo Din 25.— letno. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg št. 3.

Doma in drugod

ZELEZNICARJI SO DOBILI POVIŠANE PLAČE

Železniški minister g. inž. Beslić je izjavil glede povišanja prejemkov železniških uslužbencev sledeče:

S 1. januarjem leta 1940 bodo povečani prejemki vsemu železniškemu osebju za 20 odstotkov, železniškim delavcem pa za 9 odstotkov. Prav tako se bo v najkrajšem času pričela razprava o ureditvi drugih vprašanj socialnega in zdravstvenega značaja v prometnem resoru in sicer za ustvaritev ugodnejšega življenjskega standarda železniških uslužbencev in delavcev, ki izvršujejo zelo težko in naporno službo.

SEJA JNS V KRIŽEVCIH

Širši odbor sreske organizacije Jugoslov. nacionalne stranke v Ljutomeru je imel sejo

dne 31. dec. v Križevcih. Na seji, ki ji je predsedoval tov. Fran Skuhala, sta poročala bivša posl. Milan Mravlje in Avgust Lukačič.

SOKOLSTVO PROTI KOMUNIZMU

Sokolska društva in čete so sklenile na skupni seji sledečo resolucijo: »Sokolstvo se ne more odreči načela narodnega edinstva, dokler bo živel en sam Hrvat, Srb ali Slovenec. Pozivajo se vse politične stranke in skupine, naj preidejo v teh težkih in usodnih časih preko vseh strankarskih računov in interesov ter naj prevzamejo vse skupaj odgovornost pred Bogom in narodom za našo skupno bodočnost. Treba je odločno in možato nastopiti proti vsem pojavom defetizma in anarhije, ki sta plod sistematične komunistične propagande. Komunistične sovraž-

nike države je treba razkrinkati in poklicati na odgovornost. Proti navalu komunizma je treba osnovati skupno fronto vseh pozitivnih in poštenih strank, skupin in organizacij.«

VSAKA DRUGA KMETSKA HIŠA BREZ POSTELJE

V Sarajevu je zborovala te dni Kmetijska zbornica za drinsko banovino. Iz poročila, ki so jih podali posamezni funkcionarji zbornice, je razvidno da je v drinski banovini 1.256.171 kmetijskih prebivalcev, ki žive v 219.279 gospodinjstvih. Med njimi je 154.657 pravoslavni, 56.022 muslimanskih in 8.171 rimsko katoliških (največ hrvatskih) družin, a 429 jih pripada drugim veroizpovedim. Podatki teh poročil prikazujejo izredno težke in slabe gospodarske in socialne razmere med bosanskimi kmeti. Izmed 219.279 kmetijskih hiš jih je samo 106.085, ki imajo tla, peči ima 101.494 hiš, stranišča 100.381. V Bosni je 101.776 hiš, ki postelje sploh ne poznajo. Brez vprežne živine je 43 odstotkov kmetijskih gospodarstev, brez pluga jih je 48 odstotkov a brez betonskih gnojišč in gnojničnih jam pa 99.72 odst., to je skoro vse kmetije.

ZA KONCENTRACIJSKO VLADO

so se izjavili prvaki radikalne stranke. Miša Trifunović je izjavil na shodu radikalne stranke v Vukovaru, da bi bilo treba sestaviti koncentracijsko vladu, ki bi bila kos vsem težočam današnjih resnih časov. Ta vlada naj bi pripravila vse potrebno za svobodne volitve v narodno skupščino. Radikalna stranka odklanja poziv »Srbi na okup«, temveč zahteva strnitev vseh z geslom »Čuvajmo jugoslovensko državno misel«.

UREDBA O VOJNIH REKVIZICIJAH

Izšla je uredba ministrskega sveta o vojnih rekvizicijah. Uredba se nanaša na rekvizicije v pripravnem, mobilnem in vojnem stanju za potrebe državne obrambe in določa, da se smejo rekvizicije vršiti le tedaj, če ni mogoče na drug način nabaviti za državno obrambo potrebnih predmetov in sredstev. Rekviziciji zapade v primeru potrebe tako imovina jugoslovenskih kakor tujih državljanov in podjetij, v kolikor v uredbi sami ni podrobno navedeno, kaj je od rekvizicije izvzeto. Uredba določa tudi stroge kazni za one, ki bi se skušali na neupravičen način izogniti rekviziciji s prikrievanjem svoje imovine.

DEMOKRATI ZAHTEVAJO KONCENTRACIJSKO VLADO

Kakor radikalni tako se zavzemajo tudi prvaki Davidovićeve demokratske stranke za sestavo koncentracijske vlade. Nedavno je izjavil demokratski prvak g. dr. Božo Marković med drugim tudi naslednje o potrebi združitve vseh narodnih sil: »Jugoslavija ne more vplivati na sedanje dogodke v svetu, toda samo od nas je odvisno, kako bomo dočakali te dogodke. V tem primeru nam lahko predvojna Srbija služi kot vzgled. V vseh resnih časih, ko je grozila nevarnost Srbiji, se je okrepila celotna narodna moč. Vlade, ki so razpolagale z nedvomno večino, v resnih časih niso smatrale, da razpolagajo z zadostno avtoritetó ter so odstopile mesta koncentriranju narodnih sil. Demokratska stranka zahteva koncentracijo, kot rezultat resnega posvetovanja na iniciativo najvišjega ustavnega činitelja.«

STAVKA V TRBOVLJAH KONČANA

V rudniških obratih Trboveljske premogokopne družbe so pričeli rudarji stavko, ki pa ni bila utemeljena na osnovi pogodbe med rudarji in družbo. Pri stavki se rudarji niso poslužili svojih zakonitih zaupnikov druge rudarske skupine, temveč izvolili poseben stavkovni odbor,

Podobno našim božičnicam imajo Srbi kot predbožično proslavo »materice«. Na sliki vidimo proslavo materice na dvoru. — Levo Nj. Vel. kralj Peter II., desno Nj. Kr. Vis. kneginja Olga s princeso Elizabeto.

ki naj bi se pogajal s podjetjem. Domnevalo se je, da se skrivajo za stavko neki ljudje, ki so imeli pri tem svoje posebne cilje in ne podpreti zahteve rudarjev po zvišanju mezd. Pred novim letom se je delavstvo vrnilo na delo in sedaj je pričelo v rudnikih normalno obratovanje.

PROTI ŽENSKI VOLILNI PRAVICI

se je izjavil »Katolički tjednik«, glasilo sarajevskega škofa dr. Šarića. List pravi, da je ženski odrejaeno mesto v družini, ne pa v politiki. List pravi nadalje da bi se v politiki prav nič ne spremenilo, ako bi dobile ženske volilno pravico. Ogromna večina žen bo itak volila iste liste strank, kakor njihovi možje. Po vojni da so začeli nekateri katoliški krogi zagovarjati žensko volilno pravico iz strankarskih računov ali pa zato da bi bili moderni. Sarajevski škof je načelno proti ženskemu pokretu in iz njega izvirajoči zahtevi po ženski volilni pravici iz načelnih razlogov zaradi vloge, ki jo ima žena v družini in v narodu.

Resnica je to, da se niso pri tistih narodih, ki so upeljali žensko volilno pravico številne razlike med strankami nikjer bistveno spremenile.

Kmetska mladina

KMETSKA MLADINA V PRETEKLEM IN NASTOJAJOČEM LETU

Naša organizirana kmetska mladina — Društva kmetskih fantov in deklet — je tudi v preteklem letu s svojim podvojenim delom in z zagrizeno zavednostjo dokazala, da je ena redkih kmetskih organizacij, ki je vredna svojega obstoja. Kljub vsem nagajanjem in poskušom, preprečiti tako uspešno prebujanje kmetske zavesti, kljub vsem poskusom cepiti vrste naše mladine, je Zveza kmetskih fantov in deklet tudi v preteklem letu izšla iz vseh bojev močnejša po številu novoustanovljenih edinic in bogatejša po opravljenem kulturnem in prosvetnem delu na deželi.

Ob tej priliki si moramo za bodoče na podlagi ponovnih in ponovnih izkustev nekaj stvari poklicati v spomin. Načrt dela si vsako dru-

štvo po navodilih Zveze napravi itak samo, potrebno je le, da z zadovoljstvom ugotovimo, da so povzročale v delu društev kmetskih fantov in deklet le še močnejšo voljo in neugnanost in da so razni avanturisti, hoteč to močno organizacijo mimo njene tradicije vpreči za svoje ambicije, spričo bistrosti kmetskih fantov in deklet, žalostno propadli. Ti dve reči sta važni tudi za nadaljnje delo! Pri vsem delu mora organizirana kmetska mladina računati tudi v nastopajočem letu na še večje zapreke od zunaj — najbrže itak le za malo časa, ker se bodo vsi zunanji sovražniki razpršili v nič, enako pa mora budno paziti, da ji nihče ne spuli vajeti iz rok. Ker poznamo kmetske fante in dekleta, ki vodijo Društva k. f. i. d., verujemo, da bodo po omenjenem priporočilu tudi v bodoče znali čuvati svoji organizaciji popolno neodvisnost, ki je in naj ostane njen največji zaklad!

V teh resnih časih pa si pri vsem našem delu prizadevajmo, da člane in članice obdržimo v dosedanji vzajemnosti in tovarištvu kljub padlemu zanimanju za splošne stvari; kljub zunanjim težkim skrbem se zavedajmo, da smo se predali kmetski ideji, ki bo ostala, četudi bo ta ali oni od nas resno zadržan še naprej delati v društvenem življenju.

Kaj se godi po svetu

PRIZADEVANJA ZA MIR

Italijanska poročila vedo povedati, da pripravlja Nemčija novo mirovno ofenzivo. Ako bi pa nemški mirovni predlogi ostali brez odziva, tedaj bo baje Nemčija sklenila vojaško zvezo z Rusijo, nakaž bi obe velesili skupno napadli Angleške postojanke v Aziji.

Vest ni nova in se v raznih oblikah ponavlja bolj in bolj pogosto. Ali je v jedru resnična — ali pomeni samo ugibanje, je danes še težko reči. Verjetno pa je, da se bo sedanja vojna pletla še zelo dolgo in prinesla svetu marsikako presenečenje. Kje se bo končno odločila, tega danes še ni mogoče napovedati, ni pa izključeno, da končna odločitev sploh ne bo padla na nobenem evropskem bojišču.

FINSKO-RUSKI BOJI

se razvijajo z veliko srditostjo. Kakor poročajo, so Finci na več krajih potisnili Ruse nazaj, ni pa res, da bi bili Finci zopet zavzeli Pečengo.

Naj se zgodi karkoli, Zveza kmetskih fantov in deklet je zaorala mogočne brazde v slovensko vas in trudimo se, da rodi zdrave sadove v vseh prilikah očuvamo in pomnožimo.

Dopisi

KOG

Preteklo nedeljo se je v šoli vršil 2. redni občni zbor bolfenške podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva, katerega je vodil predsednik g. Joško Tomažič, ki je po uvodnih besedah pozdravil številne prisotne člane in goste, predvsem delegata SVD g. Jakoba Žnidariča in predsednika občine g. Orešnika Petra.

Iz izbranih poročil smo posneli, da je bilo delo podružnice uspešno, saj se je posadilo precej novih dreves ter se je vršilo temeljito gnojenje in škropljenje sadnega drevja, za kar je podružnica skupno nabavljala škropiva in gnojila, kakor tudi posojevala škropilnice. Tudi blagajniško stanje se je zboljšalo in pristopilo je nekaj novih članov, tako da šteje podružnica sedaj 32 članov. Sprejet je bil delovni načrt. Prihodnje leto bomo kupili še eno škropilnico in zgradili moderno, potrebam našega kraja odgovarjajočo sadno sušilnico. Sledilo je predavanje g. Žnidariča.

Soglasno so bili izvoljeni v novi odbor sledeči gg.: predsednik Joško Tomažič iz Vitana, podpredsednik Robert Košar iz Koga; tajnik Fr. Puklavec iz Vitana; blagajnik Anton Topolovec iz Jastrebec; odborniki: Ivan Šešek, Kog; Albin Zabavnik, Vodranci; Plohl Alojz, Kog; Orešnik Peter, Jastrebeci in Rodiga Jožef, Kog; nadzornika Sever Štefan in Zabavnik Jakob.

Imena članov podružničnega vodstva, ki jih poznamo kot dobre in marljive javne gospodarske delavce, nam jamčijo, da bo podružnica tudi v bodočem letu napredovala in svoj cilj dosegla. Daj Bog, da bi tudi prilike za izvedbo velikega načrta bile ugodne!

IVANJKOVCI

Tukajšna vinarska zadruga priredi svoj 15. vinski sejem in razstavo, v sredo, dne 24. januarja t. l. v tukajšni dvorani. Lanska vina se prav dobro razvijajo, so povsem harmonična in imajo malo kisline. Cene so ugodne. Smo v sredini ljutomersko-ormoških goric in so na sejem pripuščena le vina iz tega vinarskega okoliša. Interesenti bodo imeli priliko poizkusiti mešana in sortirana vina iz tega okoliša in si nabaviti potrebno količino. Čas prireditve pa je tudi prav primeren, ker bodo do tega časa vina že tudi zrela.

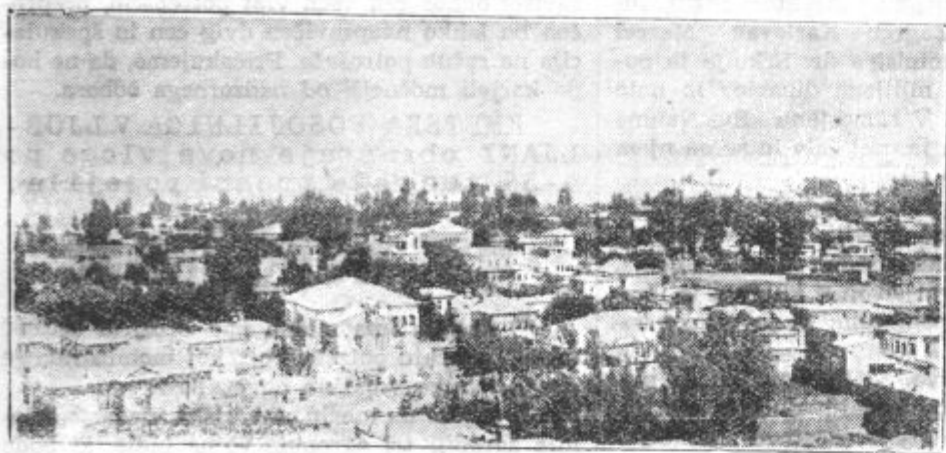
Enako po drugi strani zatrjujejo Finci, da Mannerheimova črta še ni nikjer prebita.

Vse kaže — kolikor je mogoče posneti iz vesti, ki si često močno nasprotujejo — da se takozvana bliskovita vojna na Finskem ni posrečila. Zato je verjetno, da bodo boji na Finskem trajali še dolgo. Finska bo medtem dobila kolikor toliko pomoči, o Rusiji se pa tudi zdi, da vojaško ni bila dovolj pripravljena za ta korak, oziroma da načrt ni bil dovolj do kraja preiščen.

Nekatere vesti zatrjujejo, da bo Stalin osebno prevzel vrhovno poveljstvo nad četami na rusko-finskih bojiščih. Dejstvo pa je, da so bili vodilni poveljniki izmenjani, kar dokazuje, da niso izpolnili nalog v taki obliki, kakor so pričakovali tisti, ki so jih jim zaupal.

PROTI MINAM

Velika Britanija sedaj gradi ladje, ki bodo varne pred minami in torpedi. Izumitelj teh novih ladij je ravnatelj francoskega ladjedelskega

Levo: Turško mesto Erzindžan je z mnogimi drugimi kraji vred postalo žrtev velikanske potresne katastrofe. — Desno: V pokrajini na francoskem bojišču je za bojno črto nekdanja šola spremenjena v vojašnico.

urada, inženjer Jurkevič, ki je izdelal tudi načrte za francosko ladjo »Normandie«.

Po poročilih ameriških listov bodo zavezniški z novimi ladjami dobili orožje, ki mu ne bodo mogle škodovati niti mine niti podmornice.

Seveda je treba vsa taka poročila sprejeti z veliko previdnostjo in počakati, da šele čas pokaže njih resničnost in vrednost.

ZA VSAKO CENO

Kakor poročajo, se je ruski vojni svet v vprašanju Finske razdelil v dve struji. Ena je za to, da se vojne operacije prelože na spomlad, druga spet za to, da ruska vojska takoj nastopi z veliko ofenzivo.

Podoba je, da je sedaj zmagalo stališče druge struje. Prav zaradi tega je bil imenovan za novega poveljnika ruskih čet na finskih bojiščih general Stern, ki se je doslej odlikoval na Daljnem vzhodu. Z njim pride na finsko bojišče 50 tisoč izkušenih vojakov.

General Stern velja v ruski vojski kot najboljši vojskovodja. Njegova naloga je baje, da za vsako ceno prebije Mannerheimovo črto. Za to bo imel na razpolago armado 225 tisoč mož

in silne množine vojnega materiala.

Pripominjamo, da povzemamo te podatke po poročilih iz Rima.

RUSKO JAPONSKI SPORAZUM

je bil nedavno podpisan v Moskvi. S tem sporazumom je urejeno vprašanje severne mandžuske proge v tem smislu, da bo dobila Rusija od vlade Madžukua 4 milijona 600 tisoč jenov odškodnine.

V sporazumu se je Rusija tudi obvezala, da bo s posebnim dogovorom za daljšo dobo uredila vprašanje ribolova v vodah Daljnega vzhoda, kar je stara in stalna japonska želja.

KOLIKO STANE VOJNA

V Belgiji je neki finančni strokovnjak izračunal približne stroške sedanje vojne.

Nemčijo velja sedanja vojna okoli 60 milijard dinarjev na mesec, oziroma 720 milijard dinarjev na leto. Ker pa ima država poleg tega letno še okrog 180 milijard dinarjev rednih izdatkov, znašajo torej v Nemčiji državni izdatki v sedanji vojni okrog 900 milijard dinarjev na leto, oziroma tri milijarde dinarjev na dan.

Seveda so podobno visoki vojni stroški tudi v Angliji in Franciji, tako da izdajo samo te

tri velesile za vojno povprečno po več ko 10 milijard dinarjev na dan, torej dobri dve tretjini tega, kar izda Jugoslavija celo leto za vse svoje vojaške in civilne potrebe.

NA ZAPADU

tudi ta teden ni bilo večjih bojev in vse kaže, da sta obe črti — nemška in francoska — tako utrjeni, da si nihče prav ne upa tvegati resnega napada.

Dve nemški letalci sta izvršili bombni napad na Šetlandsko otočje, vendar je napad po angleških trditvah ostal brez uspeha.

Blizu vzhodne škotske obale se je te dni vnela letalska bitka med tremi angleškimi in dvema nemškima letalom. Eno nemško letalo je bilo močno poškodovano, se je vnelo in padlo v morje, drugo pa se je umaknilo, vendar je bilo tudi to precej poškodovano. Pilotu, ki se je s padalom skušal rešiti iz gorečega letala, se to ni posrečilo in je postal žrtev plamenov.

SILOVIT POTRES NA TURŠKEM

Na Štefanovo ponoči je strahovit potres presenetil turško pokrajino Anatolijo. V kratkih presledkih je sledilo zapored več izredno močnih potresnih sunkov, ki so povzročili stra-

IVAN NEMEC:

MOLK

(Nadaljevanje)

Nekaj časa je molče zrla v čudne slike in trudoma položila svoje kosti na sedež. Venja se je stisnila k materi in ji zvedavo zrla v oči, ki so se vedno megleno strmele v naslikani glavi.

Mama, kaj gledaš, je skrbno vprašala Venja in božala materino hrapavo desnico.

Tako, Venček. Zagledala sem se v tiste slike nad odrom, nič ni posebnega. Kar sedi Venja, da ne izgubiš prostora.

Ali si že večkrat gledala igre, mama.

Sem, Venja. Današnje pa še nisem videla. Pravijo, da je zelo lepa in poučna. »Zadavljena resnica«, je naslov igri. Le dobro pazi Venja, mi boš pozneje povedala, če se ti je dopadlo.

Bom, mama, samo nekoliko bolj vesela moram biti. Tako čudno gledaš, zdi se mi, da jokaš.

Ne jočem Venček, samo toplo mi je pri srcu Pazi Venja!

Za odrom je zvonilo, nato drugič in tretjič, pred nabito polno dvorano pa se je prikazala prva slika igre o »Zadavljeni resnici«. Mica je ves čas napeto gledala in požirala vsako besedo, proti koncu drugega dejanja pa so ji pritekale debele in vroče solze, ki jih je naglo obrisala z robcem, da bi jih skrila pred Venjo. Šestletno dekletce se je tesno stisnilo k materi in s čudnimi občutki zrl na oder, kjer se je pred Venjo odpiral nov neznan svet, ki je narahlo potrkal na njeno otroško dušo.

Mene je strah, mama!

Zakaj, Venja?

Tistega starega moža bodo ubili!

Ne, Venja, ne bodo. Starček prikazuje resnico. Njegova zgrbljena lica in skriviljen hrbet so znamenja prestanega trpljenja. Vse življenje je molče prenašal krivice, ki so mu vsak dan zapisale novo brazdo. Krivice so ga pritisnile k tlom, toda vere v pravico ni izgubil. Še danes jo nosi; v trpljenju molči in čaka svetlega dne, da bi se krivično breme zrušilo z njegovega hrbta. Izgleda, da so krivice bile močnejše in so premagale starca, toda mož kljub temu veruje v zmago, ki bo prav gotovo vstalo, pa čeprav po njegovi smrti.

Mica je tiho šepetala Venji na uho, oči pa so ji strmele v igro in se ji zliše nekje z robom zavese, ki je nenadoma skrila sceno o trpečem starcu. Igra je končala. Trupe gledalcev so z različnimi občutki odhajale in še nekaj dni potem ni bilo konca razmišljanju o igri »Zadavljene resnice«. Vsa vas se je vzbudila k neke mu novemu življenju, ki je rahlo, toda odločno trkalo na ves Rožni vrh in okolico. Molčeči ljudje so spregovorili, trdo življenje je postalo prijetnejše in razlilo svojo mehko roko tudi na hišo pri Hitrečevih. Tisto leto je tudi žetev prinesla bogate sadove v vas.

8

Venja še ni dopolnila deset let, ko so neko jutro našli Mico negibno v postelji. Hitrec je kot po navadi zgodaj vstal in se ni zmenil za ženo; šele soseda, ki je slučajno prišla Mico

prosit soli, jo je našla mrtvo. Njeno trpljenje je bilo končano; vse brazde njenih muk so bile izrazito napisane na njenem bledem obrazu in oznanjale vsem ljudem trpljenje kmetske žene ob zakrknjenem možu in napačnem pojmovanju življenja.

Ljudje so odhajali in prihajali, se križali in molili za pokoj Hitrečeve Mice, ki je imela v vsem življenju edino plačilo za delo: bolečine. Tudi Hitrec je šel mimo postelje in nekaj nerazumljivega mrmljal. Vsi, ki so ga videli, so rekli, da je nekje na dnu duše vendarle občutil svojo krivico.

Mico so pokopali, Hitrec pa je ostal Hitrec. Desetletna Venja je nekaj tednov jokala za materjo, ki se ni hotela več vrniti. Ni bilo več sladke mamice, ki je imela sicer zguban obraz ali tako mehko dušo. Venjin jok se je spremenil v tiho žalovanje, njena mlada duša pa je bila bogatejša za eno trpljenje.

9

Kmalu za Mico je preminil tudi Hitrec. Ni mogel preboleti ženine zgube. Na smrtni postelji je s pobožnostjo v srcu ponavljal ženino ime. Narahlo je poljubil Venjo in umrl. Grčava Hitrečeva trma je izginila v večnost.

* * *

Ko je bilo Venji 16 let, se je na Hitrečevo posestvo priženil sosedom Marjan. Mlada žena je po materinem vzoru skrbelo za hišo, na Hitrečevimi se je pričelo resnično novo življenje.

hovito razdejanje.

Potres je hudo prizadejal turško prestolnico Ankaro, poleg tega pa še celo vrsto drugih mest v pokrajini. Med njimi so zlasti poškodovana mesta Tokat, Samsun, Jozgad, Amasia in Sivas.

Razen stanovanjskih zgradb so močno poškodovane tudi številne javne zgradbe, vladna poslopja, banke in mošeje (turške cerkve), pri katerih so se zrušile kupole in minareti.

Veliko je seveda tudi število človeških žrtev. Prebivalstvo je iz mest naglo zbežalo na deželo. Kljub mrazu prebivajo ljudje kar na prostem in si ne upajo nazaj v razdejana mesta. V dveh pokrajinah so porušena vsa mesta in je samo v vzhodni Anatoliji več sto smrtnih človeških žrtev.

Potresna katastrofa je po zadnjih poročilih zahtevala okrog 50 tisoč smrtnih žrtev. Tej nesreči se je pridružila še strahovita povodenj. Nad zapadno Turčijo se je na več krajih utrgal oblak, kar je povzročilo velikanske poplave. V okolici Smirne je po prvih poročilih zahtevala poplava na tisoče novih človeških smrtnih žrtev. Cela vrsta naselij in vasi je pod vodo. Ljudje obupno beže iz ogroženih krajev. Položaj je tem obupnejši, ker vlada v prizadetih pokrajinah občuten mraz in kaže toplomer 18 do 23 stopinj pod ničlo.

Cela vrsta vlad je izrazilo Turčiji sožalje spričo tolikšne nesreče. Tudi naš knez namestnik in predsednik naše vlade sta izrazila prijateljski državi ob tem udarcu svoje sožalje. Mnoge države so organizirale doma pomožne akcije za težko prizadeto turško prebivalstvo.

Iz naših krajev

× **V Rožni dolini** pri Ljubljani je umrl zadnji župan občine Vič g. Jurij Petrovič. Pokojnik je županoval na Viču zadnjih 10 let, dokler ni bila občina priključena Ljubljani.

× **V koncentracijsko taborišče** je bilo poslanih na Hrvatskem 43 oseb na osnovi uredbe o prisilnih bivališčih. Prisilno bivališče za hrvatsko banovino se nahaja v Lepoglavi.

× **Strahovit umor** je izvršil tovarniški delavec Anton Fajfar iz vasi Leskovci pri Laškem. Zločinec je ustrelil v hrbet svojega prijatelja Senico Ivana na potu iz Laškega na Šmohor, nato mu je še prerezal vrat in ga večkrat zabodel z nožem. Mrtvemu je morilec pobral nekaj nad 200 din. Zločinca so orožniki aretirali in ga oddali v sodne zapore. Umorjeni Senica je bil star komaj 17 let.

× **Predsednik glavnega odbora radikalne stranke** Aca Stanojević je nevarno obolel. Ker je bolnik star že blizu 90 let povzroča njegova bolezen toliko večjo nevarnost.

× **Bivši minister g. dr. Niko Zupanič**, ki je bil imenovan v nekaj odbor za spravo med radikali in ki ga je ustanovil minister pravde g. dr. Lazar Marković, objavlja v »Jutru« izjavo, da ni nikogar pooblastil za zastopstvo in da tudi sam ni bil na konferenci v Beogradu, kjer se je ustanovil odbor ministra dr. Markovića.

× **Okrajno sodišče v Ljubljani** je preklicalo občni zbor šišenske električne zadruga, ki je bil sklican za 31. dec. 1939. z dnevnim redom: likvidacija zadruga. Okrajno načelstvo utemeljuje svoj sklep s tem, da so izključeni člani vložili tožbo na sodišče proti sklepu o izključitvi.

× **Opozorilo vlagateljem.** Denarni zavodi včlanjeni v podpisanih organizacijah, želijo, da ne bi vlagatelji prvih 15 dni v januarju predlagali vložnih knjižic radi vpisa obresti, ker bodo zavodi v tem času polno zaposleni z zaključevanjem računov. Obresti za preteklo leto se bodo itak že s 1. januarjem 1940 pripisale k vlogam, čeprav ni knjižica predložena. Društvo bančnih zavodov v dravski banovini, Zveza jugoslovanskih hranilnic, Zadruga zveza v Ljubljani, Zveza slovenskih zadrug.

× **Direktor pobegnil.** Direktor združenih električnih central Zagreb—Karlovac Marcel Srkulj, sin bivšega ministra dr. Srkulja je ponoveril okrog enega milijona dinarjev in nato pobegnil v Albanijo. V samostanu Sv. Nauma na Ohridskem jezeru je vzel čoln in se na njem odpeljal na albansko stran.

× **Zadušila sta se** v Zagrebu dva mala otroka, ki so ju starši pustili doma v kuhinji, kjer so naložili štedilnik predno so odšli z doma. Štedilnik je bil pokvarjen in v kuhinjo je uhal iz premoga strupeni plin, ki je otroke zadušil.

× **Groboskrunstvo.** V Dubrovniku so zločinci odprli 14 grobov bogatih dubrovčanov in iz njih oropali razne dragocenosti in zlatnine.

× **Predsednik vlade g. Dragiša Cvetković** je izjavil v svojem govoru, da bo treba izboljšati gospodarske in socialne razmere na kmetih, da ne bodo kmetski sinovi iskali dela v industriji, kjer »v pomanjkanju razredne zavesti nastopajo kot konkurenti ostalemu delavstvu in izivajo spore ter spopade.« Vprašanje bega z dežele v mesta in iskanje dela v industriji ni samo vprašanje slabih gospodarskih razmer na kmetih temveč še nešteti drugih činiteljev, v prvi vrsti pa pomanjkanje zemlje. Ne rečemo da se bi moglo z vsestranskim izboljšanjem kmetijskih razmer mnogo ljudi zadržati na vasi in jim zagotoviti kruh in zaslužek, toda vsega prirastka na prebivalstvu našega podeželja je nemogoče tam zaposliti. Da kmetski proletarijat ne bo delal zaradi svoje »razredne nezavednosti« konkurenco industrijskemu delavstvu, je potrebna vsestranska izobrazba in pravilna vzgoja kmetijskega človeka, ki zapušča svojo rodno grudo in gre s trebuhom za kruhom.

× **V Šmartnem pri Litiji** so se na sveto noč stepli fantje, pri čemer je bil eden smrtno nevarno ranjen in prepeljan v ljubljansko bolnico, drugega so pa aretirali orožniki.

× **V mesecu novembru** smo izvozili za 250 milijonov dinarjev več kot pa smo uvozili v našo državo.

× **Na ljubljanskem pokopališču** je policija aretirala dva tatova, ki sta pokradla po grobeh celo vrečo sveč.

× **Cene petroleju.** Finančni minister je določil na predlog monopolske uprave enotne cene za petrolej. Cena za liter petroleja znaša po tej uredbi 7 din. Nihče ne bo smel dražje prodajati petrolej, dokler se ne spremeni zadevna ministrova odredba.

× **Papirni kartel** je nameraval povišati cene papirju. Za hrvatsko banovino je povišanje prepovedal hrvatski ban. Za celo državo pa je s posebnim odlokom prepovedal povišanje cen za pisalni, tiskarski in ovojni papir minister za trgovino in industrijo dr. Andres.

× **V Zagrebu** bodo povišali število stražnikov od 400 na 1000.

× **Velike cementne tovarne** v Splitu so zmanjšale delo vsled pomanjkanja naročil. Odpuščenih je bilo okoli 700 delavcev. Preti pa popolna ustavitve obrata v cementarnah.

× **Skopljska delavska zbornica** je izvolila predsednika vlade g. Dragišo Cvetkovića za častnega predsednika Zbornice.

× **Minister za trgovino in industrijo** je imenoval nov odbor za revizijo in nadzor kartelnih cen na osnovi uredbe o pobijanju draginje. Od vestnega in nepristranskega dela tega odbora bo

POLOŽNICE

V številki 49. »Kmetijskega lista« smo priložili vsem našim cenj. naročnikom poštne položnice s prošnjo, da bi se jih poslužili za poravnavo naročnine še pred novim letom.

Ob isti priliki smo prosili vse one naročnike, ki dolgujejo na naročnini še kake zneske za tekoče leto, da te nakažejo po isti položnici skupno z naročnino za leto 1940.

Če pa kdo od naročnikov slučajno položnice v številki 49. ni prejel — dobi to za 25 par na vsaki pošti ter jo izpolni na naslov »Kmetijski list«, upravnništvo Ljubljana, čekovni račun št. 14.194.

zavisele odnos cen vseh vrst potrebščin, prepreden bo lahko neupravičen dvig cen in špekulacija na račun potrošača. Pričakujemo, da ne bodo karteli močnejši od nadzornega odbora.

KMETSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI obrestuje nove vloge po 4-5% ter daje poceni posojila.

Iz tujine

× **Belgija** ima stalno pod orožjem 650.000 mož. V slučaju potrebe bo takoj mobilizirala še druge letnike vojaških obveznikov.

× **Orjaki na morju.** Ameriška vlada je sklenila zgraditi tri ogromne vojne ladje, ki bodo imele po 65.000 ton. Vsaka teh ladij bo veljala 150 milijonov dolarjev ali 7 milijard dinarjev. Novi pomorski orjaki bodo zgrajeni s tako močnim jeklenim oklepom, da ga ne bodo mogle prebiti niti granate iz topov 32 cm. kalibra. Ladje bodo zgrajene v treh letih.

× **Tiralica za Thyssenom.** Nemške policijske oblasti so izdale tiralico za nemškim veleindustrijcem Fricom Thyssenom, ki se je nastanil v Švici. Nemške policijske oblasti navajajo kot razlog nastopa zoper nemškega milijarderja, ker se je pregrešil zoper devizne predpise in ker ni plačal davkov.

× **V Rimu in Neapolju** je zapadel med božičnimi prazniki sneg, kar je povzročilo Italijanom veliko veselje. Kajti v Neapolju komaj pomnijo, kdaj je zadnjič zapadel sneg.

× **Ruske čete na afganistanski meji.** Italijanski listi poročajo, da je Rusija zbrala ob afganistanski meji okrog 700.000 mož, močne konjeniške in letalske oddelke. Ob Perzijskem zalivu grade Angleži močne utrdbe za vsak slučaj, ako bi ruske armade poskušale prodreti skozi Perzijo in Afganistan ter ogroziti Indijo. Po italijanskih poročilih vlada med sovjetsko Rusijo in Afganistanom velika napetost, ki se vsak čas bolj stopnjuje zaradi koncentracije sovjetskih čet na njegovi meji.

× **Po nadvse svečanem obisku**, ki ga je vrnil papež italijanski kraljevski dvojici, so se razširile v Rimu vesti, da bo v kratkem posetil papeža tudi Mussolini, ki naj bi podčrtal voljo za skupno borbo proti komunizmu.

× **Vojna do popolne zmage.** Na seji zavezniškega vojnega sveta, ki se je vršila nedavno v Parizu je bilo sklenjeno, da se bo vojna vodila tako dolgo, da bo Nemčija na vojaškem polju popolnoma premagana.

× **Francoski senat** je soglasno odobril predloženi proračun v znesku 80 milijard frankov. Za drugo leto je napovedal poročevalec senatorskega finančnega odbora, da se bo proračun dvignil na 300 milijard, toda pripomnil je, da se ničesar velikega in trajnega ne da izvršiti brez žrtev posameznikov.

× **Letalski promet med Moskvo in Berlinom.** Te dni je bil podpisan med Rusijo in Nemčijo dogovor, ki obnavlja letalski promet med obema državama. Progo bosta skupno oskrbovali nemška Lufthansa in uprava sovjetskega letalstva.

× **Čehoslovaška vojska na francoskem.** Listi poročajo, da bosta v kratkem odšli dve čehoslovaški diviziji na fronto. Šef čehoslovaške vojske v Franciji je general Ingr. Češki letalci, ki jih je več sto, se pa že aktivno udeležujejo bojev na francosko nemški fronti.

× **Davke bodo znatno povišali v Nemčiji** že takoj z novim letom. Kakor pravijo, so trgovci svoje zaloge razprodali, a nimajo prilike, da bi se založili z novim blagom. Zato leži kapital mrtev, kar bi po mnenju uradnih krogov sčasoma utegnulo imeti škodljive posledice. Zato bodo s povečanjem davkov vso to gotovino pritegnili v splošne državne namene.

× **Stalin** bo sam prevzel nadzorstvo nad vojaškimi operacijami na rusko-finskem bojišču, kakor poročajo nekateri listi.

Zrtev svojega težavnega poklica je postal rez. letalski častnik Jože Sabotič, čegar truplo so prepeljali v naročje domače grude.

▪ **Amerika in Anglija** po zadnjih uradnih obvestilih ne nameravata prekiniti diplomatskih odnosov z Rusijo in so bile torej drugačne vesti, ki so se širile zadnje dni, le izmišljotine špekulantske propagande.

▪ **Dr. Tiso**, predsednik slovaške republike, je poslal Stalinu ob njegovi 60letnici tople čestitke.

▪ **Društvo narodov** je priporočilo vsem svojim članicam, da priskočijo na pomoč napadeni Finski. Od 30 držav, ki so na zasedanju Društva narodov obsodile ruski napad na Finsko in glasovale za napadalčevo izključitev, se jih je 12 odzvalo za stvarno pomoč Finski.

▪ **Z ruskimi ujetniki** se na Finskem lepo postopa. Vsi so dobili toplo zimsko perilo in hodijo na delo pri gradnji žel. prog.

▪ **Med padlimi finskimi vojaki** so našli tudi tri ženske, ki so se borile v finskih četah.

▪ **Ameriško časopisje** poroča, da bo predsednik Roosevelt tudi v tretje kandidiral za predsednika Združenih držav.

▪ **V Nemčiji** je prepovedano poslušati tuje radijske postaje. Ker so se nekateri zoper to odredbo pregrešili, so bili občutno kaznovani na večletno ječo in izgubo državljskih pravic.

▪ **Anglija** še ne namerava prekiniti diplomatskih zvez z Rusijo.

▪ **Italija** je odpoklicala svojega veleposlanca iz Moskve na dopust za nedoločen čas. Italija

„Kmetški list“ boste prejeli lahko brezplačno!

Vsak naročnik dobro ve, da je treba ob novem letu plačati naročnino, ki znaša letno 30 dinarjev, katere pa je v današnji dobi pomanjkanja težko prisluziti. Če pa pridobite »Kmetškemu listu« med sosedi, znanci in prijatelji do novega leta vsaj 6 novih naročnikov, potem Vam za ta denar ni treba skrbeti, ker Vam bo uprava za nagrado oziroma protiuslugo pošljala »Kmetški list« celo leto 1940. popolnoma brezplačno!

je napravila ta korak kot odgovor na odpoklic ruskega poslanika iz Rima.

▪ **Angleške in francoske vojne žrtve.** Doslej je v novi vojni padlo 25151 Angležev in 1413 Francozov. Med padlimi je sorazmerno zelo mnogo letalcev.

▪ **Angleški voj. ujetniki**, ki so se nahajali na potopljeni nemški križarki in nato izkrcani v Montevideu, se bodo vrnil v Anglijo. Med njimi je pet kapitanov britanskih trgovskih ladij in 55 britanskih mornarjev.

„EKONOM“

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši) Telefon interurban 25—06
Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo oprekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke.

▪ **Znani ameriški raziskovalec** južnega tečaja podadmiral Byrd se je ponovno odpravil na raziskovanje pokrajin okrog južnega tečaja. Za novo pot se je zelo dobro pripravil. Seboj je vzel četo izkušenih mož, avtomobile in avion.

▪ **Sv. oče** je odlikoval italijanskega zunanje ministra grofa Ciana z redom Zlate ostroke.

▪ **Med Nemčijo in Rusijo** je bil zaključen prvi del gospodarskih dogovorov, ki se tiče omejenega prometa. S pogodbo so bile določene železniške proge, ki bodo držale zvezo med Nemčijo in Rusijo. Posledica tega dogovora je bila že otvoritev prometa iz Rumunije na Poljsko po ozemlju, ki so ga Rusi zasedli.

▪ **V Leningradu** so nakupili ameriški trgovci za 30 milijonov rubljev kozuhovine. Prej-

šnja leta so nakupovali v Leningradu krzno angleški in francoski trgovci.

▪ **Angleški minister** lord Simon je izjavil prepričanje, da bo vojska v enem letu zmagovito končana za Angleže in Francoze.

▪ **Nemški kancelar** Hitler je izdal za božične praznike na svojo vojsko proglas, v katerem trdno pričakuje, da bo nemška armada v letu 1940 zmagovito končala vojno.

▪ **Znani židovski boljševik**, organizator rdeče vojske v Rusiji in protivnik Stalinov, ki je bil izgnan iz Rusije in prebiva sedaj v Mehiki, je izjavil, da ne odobrava sedanjega napada sovjetske Rusije na Finsko.

▪ **Zamenjan ruski poveljnik.** Vsled neuspeha na finskem bojišču je bil zamenjan dosedanji poveljnik sovjetskih čet. Listi poročajo, da je bil celo ustreljen. Mesto odstavljenega poveljnika je bil imenovan za vrhovnega poveljnika ruske armade, ki se bori proti Finski general Štern. Štern je najmlajši ruski general, ki se je posebno izkazal na Daljnem vzhodu, kjer je temeljito porazil japonske čete na rusko mandžurski meji pred letom dni.

▪ **Po nekaterih vesteh** so bili v Rusiji ustreljeni dosedanji poveljnik sovjetskih čet, bivši ruski poslanik v Helsinkih, ker je dajal netočna poročila o stanju finske vojske in razporeženju finskega naroda ter predsednik tiste finske vlade, ki so jo Rusi sestavili v Moskvi iz finskih komunistov ter prepeljali v izpraznjeno finsko mestoce Teroki. Te vesti pa še niso bile potrjene.

▪ **V papeževi apostolski pisarni**, kjer se vrše večja popravila je izbruhnil požar, ki so ga pa kmalu zadušili.

▪ **Nesreča italijanskega letala.** Potniško letalo, ki leta na zračni črti Rim—Rio de Janeiro v Južni Ameriki, se je razbilo v bližini Mogadorja v francoskem Maroku. Ubiti so bili trije potniki in štirje možje posadke. Nesrečo je povzročil vihar.

▪ **Kitajski nacionalisti** so ubili dva ugledna Kitajca, ki sta sodelovala z Japonci v Šangaju.

▪ **Nemčija** je pričela pospešeno graditi podmornice in skuša doseči njih proizvodnjo ob koncu svetovne vojne, ko so zgradile nemške ladjedelnice skoro vsak dan po eno podmornico. Vsega so zgradili Nemci med svetovno vojno 323 podmornic in potopili skoro za 15 milijonov ton trgovskega brodogva Angležem.

▪ **Prostovoljci na Finskem.** V finko armado se uvršajo dan za dnem številni inozemski prostovoljci. Celokupno število prostovoljcev presega že 20.000. Švedski prostovoljci se bore vsi na smučeh, kar je posebno učinkovito v sedanjem vremenu na finskem bojišču. Mnogo prostovoljcev je prišlo tudi iz Italije in Španije.

▪ **Ameriški Rdeči križ** je takoj po potresu poslal v Turčijo 10.000 dolarjev za ponesrečenec. Tudi bolgarska vlada je sklenila poslati v Turčijo za dva milijona raznih potrebščin.

▪ **Prvi angleški vojak** je padel med božičnimi prazniki na francoski fronti. Nemci so ga ubili, ko je bil na nekem patrolnem pohodu.

▪ **Švedi** so zbrali za pomoč Finski že okrog 50.000.000 francoskih frankov. Tudi Norvežani so že zbrali skoro enako svoto in jo poslali Finski.

▪ **Težka železniška nesreča** se je pripetila v Italiji. V bližini Neaplja sta trčila skupaj dva vlaka. Nesreča je zahtevala 29 smrtnih žrtev in okoli 100 ranjenih.

OPOZORILO NAŠIM NAROCNIKOM!

Vse naše cenjene naročnike, ki dolgujejo na naročnini za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom ponovno ter prosimo, da vsak, ki je prizadet, vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravnava.

Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo neljubo primorani ustaviti nadaljno pošiljanje Kmetškega lista.

Angleži so svoje otroke iz velikih mest spravili v udobna in varna taborišča na kmetih, kamor upajo, da ne bo seglo vojno radejanje.

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali in Vam pošiljali Kmetški list brez presledka skozi celo leto, v trdni veri in prepričanju, da se boste sami spomnili svoje dolžnosti do lista ter pravočasno poravnali zapadlo naročnino, pa tega iz bog ve kaklega razloga niste storili. Saj upoštevamo, da Vam dela ravno naročnina, kljub temu, da je nizka, resnične težave; vendar poslednjič prosimo, da Vas ne bo treba radi teh par dinarjev še posebej pisмено opominjati, da plačate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tekom tega in prihodnjega meseca, sicer Vam bomo ne ljubo primorani nadaljnjo pošiljatev lista ustaviti.

■ **Angleška** se je zelo močno utrdila s širokim pasom mingskega polja ob vsej vzhodni obali angleškega otoka. Minski pas je nad 500 morskih milj dolg in okrog 40 milj širok. Puščena sta le dva prehoda: eden na severu in drugi na jugu. Severni prehod bo služil za promet med Anglijo ter skandinavskimi državami, Švedsko in Norveško, južni pa za pomorski promet z Belgijo, Nizozemsko in Dansko. Skozi prehode bo tuje ladje vodil angleški krmar. Angleži so se pripravili s tako obsežno in temeljito obrambo na morju zaradi tega, da bi preprečili poskus nemškimi ladjam dobiti dostop do angleške obale in morebitno izkrčavanje nemških čet na angleškem ozemlju že na morju onemogočili. Angleži smatrajo, da bo sedaj plovba med obalo in mingskim poljem brez nevarnosti.

■ **Turčija** je zgradila ob sovjetsko ruski meji močno obrambno črto ter povečala obmejne vojaške posadke. Nedavno je obiskal turško rusko mejo predsednik turške republike Ismet Ineni in se po pregledu utrdb o njih pohvalno izrazil. Turčija se bo branila, ako bi jo Rusija napadla in ako bi hotela priti skozi turško ozemlje do bogatih petrolejskih vrelcev v okolici Mosula.

■ **Turški diplomatski krogi** napovedujejo skorajšnjo ureditev prijateljskih odnošajev med

Rumunijo in Bolgarijo. To zблиžanje bo mogoče doseči le tedaj, ako je pripravljena Rumunija odstopiti oziroma vrniti Bolgariji pokrajino Dobrudža, ki jo je leta 1913 zasedla in ob koncu svetovne vojne še razširila. Dobrudža je bila najbogatejša pokrajina Bolgarije in naseljena izključno s samimi Bolgari. Poleg zaprtega dohoda na Egejsko morje je bila v glavnem Dobrudža vzrok, da niso Bolgari pristopili v krog balkanskega sporazuma. Ako bodo Rumuni in Grki zadostili bolgarskim zahtevam, tedaj bodo rešena med balkanskimi državami glavna sporna vprašanja in Balkan bo mogel nastopiti složno in enotno proti vsakomur, ki bi mu hotel kratiti svobodo in nedotakljivost meja balkanskih držav. Ako so prišli Romuni in Grki do spoznanja, da je treba za ohranitev miru pravočasno nekaj žrtvovati, potem bomo mogli z večjim upanjem gledati v prihodnost in mirnejše pričakovati spomladnih dogodkov. Rumunski zunanji minister Gafeneu je nedavno izjavil, da je blok balkanskih držav nujen kot vojaška sila in kot obrambna zveza malih balkanskih narodov.

■ **Perzijska vlada** je koncentrirala močnejše vojaške oddelke ob sovjetski meji. Na najvažnejših odsekih je zbranih že okrog 20.000 vojakov. Perzijska vlada je pričela tudi utrjevati mejo proti Rusiji.

■ **Na francosko fronto** so prispele že poleg kanadske divizije tudi indijske čete in se uvrstile v angleško armado.

■ **Borba proti vohunom v Ameriki.** Ker so prišle ameriške oblasti na sled široko razpredeni vohunski mreži, so se sedaj odločile pričeti odločno borbo proti špijonaži. Državno tajništvo za zunanje zadeve je pozvalo vse Američane, ki živijo v tujini, da se takoj prijavijo nazbližjim ameriškim konzulatom, kjer se bodo napravili njihovi prstni odtisi in zamenjali stari potni listi z novimi. Slike s starih potnih listov bodo odposlane v Washington, kjer se bodo primerjale s fotografskimi posnetki, ki jih ima državno tajništvo na razpolago, da se ugotovi pravičnost potnih listov.

■ **V Dublinu,** prestolnici Irske, so irski nacionalisti vdrli v municijska skladišča in pobrali ogromne količine orožja.

■ **V sedmih dneh iz Tokija v Rim.** Japonsko potniško letalo je v sedmih dneh preletelo progo iz Tokija v Rim. Pot je bila razdeljena na sedem etap, kjer je letalo pristalo in končno srečno prispele v Rim.

■ **Na Črnem morju** so nastali silni viharji, ki so prekinili ves pomorski promet. V Bolgariji je zavladal hud mraz in veliki snežni viharji so skoraj onemogočili železniški promet. Toplomer kaže v Bolgariji 25 stopinj pod ničlo.

■ **Na otoku Madeiri** so se zrušili v morje veliki zemeljski plazovi, ki so potegnili s seboj 30 hiš. Ubitih je bilo 6 ljudi. Nesrečo je povzročilo neurje.

Sejmi

7. januarja: Šmartno pri Litiji.
8. januarja: Krka v okr. Videm, Žirovnica, Nova cerkev, Šmartno pri Jelšah, Središče, Bjelovar.
9. januarja: Metlika, Ormož, Ljutomer, Maribor, Dol. Lendava.
10. januarja: Celje, Ptuj, Trbovlje, Požega.
11. januarja: Planina okr. Šmarje pri Jelšah, Turnišče, Stubica.
12. januarja: Maribor.
13. januarja: Brežice, Celje, Trbovlje, Koprivnica - Hrv.

Živinski sejmi

Na Jesenicah so se gibale cene takole: Bela pšenična moka 4 — 4.25, črna pšenična 3.50 — 3.75, govedina 10—16, teletina 12, svinjina 15—16, ovčje meso 10, svinjska mast 20—21, sveža slanina 15—16, prekajena slanina 18—19, fižol 5.50—7.50, suh grah 5.50—12, domača leča 10—12, krompir 1.50—1.75, sladko seno 0.90, pšenična slama 0.50, ječmen 3, ješprenj 4 din kg. Jajca 1.30—1.75 din komad, mleko 2.25 din liter.

Navzlic podražitvi usnja
proizvajamo in prodajamo

ČEVLJE

v priznani pivovrstni
kakovosti po prejšnjih cenah.

TRIUMF, Miklošičeva cesta 12
nasproti hotela »Uniona«

Zahtevajte pri Vašem trgovcu Naš čaj!

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike
in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11.
maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:
Kmetijski družbi
r. z. z. o. z.
v Ljubljani

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257

Brzovjav: „Kmetiski dom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun — Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive obrestuje po **4 do 5%** Za vse vloge nudi popolno varnost! **Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!**